No. 1682 Zaterdag 25 Maart 1916. 33ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant No 4, Overzijde.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50: voor elken regel meer 7½ cts.

DE NIEUWE BEGROOTING VOOR 1917.

Naschrift van de Redactie.

(*Vervolg*).

Onze hoopvolle verwachting van een beter en blijder toekomst voor Curaçao wordt ook gedeeld door het Koloniaal Bestuur.

In de *Memorie van Toelichting* zegt de Gouverneur; dat de algemeene toestand zich veel hoopvoller laat aanzien, dan in lange jaren het geval is geweest."

„Met grond kan worden verwacht, dat door het werk, dat bij de petroleum-raffinaderij aan tal van beambten en werklieden zal worden verschaft en waardoor geregeld geld onder de bevolking zal worden gebracht, het individueel verbruik zal toenemen, velen zich wat meerder gerief zullen kunnen verschaffen en verscheidenen zich zelfs een aardig inkomen zullen weten te verwerven: Gevolg: toeneming van invoer, stijging van huurprijzen van woningen, hoogere aanslagen in de inkomsten belasting."

„Ook bij de loodsgelden is eene zeer beduidende stijging te voorzien, wanneer de reeds genoemde petroleum maatschappij haar bedrijf met misschien een paar booten per dag, die ruwe olie aanbrengen, inzet. De raming is dan ook met in aanmerking neming van deze vooruitzichten, *maar overigens vrij van elk overdreven optimisme*, gesteld."

„Belangrijk meer dan voor 1916 zijn geraamd:

Invoerrecht	f 10,000
Gebruikbelasting	3,000
Inkomstbelasting	4,000
Inkomsten van de Curaçaosche Bank	3,000
Loodsgelden	24,000."

Met opzet hebben we dit gedeelte uit de Memorie van Toelichting nogmaals overgedrukt om er meer licht op te laten vallen en er grooter bekendheid aan te geven. Vrij van elk overdreven optimisme durft de Gouverneur de meerdere opbrengst der middelen gerust op ± f 50,000 stellen, dank zij de komst der „Bataafsche" op Curaçao.

Optimisten, die meer speculatief te werk gingen, zouden misschien wel op het dubbele, op de volle 100,000 gulden durven rekenen.

Maar laat ons tevreden zijn voor het Gouvernement met een toename gedurende het eerste werkjaar der *Bataafsche* met een halve ton gouds. Op welk een groote verbetering van den algemeenen toestand onzer eilandbewoners wijst die toename echter niet?

Het eerste jaar zullen velen, die werk kregen in hoogere of lagere betrekking bij de „Bataafsche", nog veel hebben in te halen om weer bij te komen. De algemeene toestand der buitenbevolking was te slecht in de laatste jaren. Maar naar verloop van tijd zal zich een aardige kern vormen van arbeiders, en lagere en hoogere beambten, die geregeld geld verdienen en een zekeren graad van welstand genieten.

De economische toestand van Curaçao zal met het jaar verbeteren, de middelen van het Gouvernement zullen geregeld toenemen.

In die betere toekomst mogen we ons van harte verheugen; Curaçao is lang genoeg noodlijdend geweest.

Maar met die betere toekomst dienen we ook op verstandige wijze rekening te houden.

We moeten ons voorbereid houden op die betere dagen en zorgen, dat onze levenswijze en de inrichting van verschillende takken van dienst daarbij aanpassen.

Wat we hiermede bedoelen?

Dat zullen we trachten duidelijk te maken door de toename der *Loodsgelden* met 24,000 gld. wat na der te bespreken.

Uit de *Memorie van Toelichting* blijkt, dat die vermeerdering aan loodsgelden verwacht wordt door de vermeerdering van schepen, die onze haven worden binnengeloodst.

De loodsgelden brachten tot nu fl. 35,000 op; in 1917 wordt gerekend op een opbrengst van f 60000.

Dat beteekent derhalve een toename van onze scheepvaart met bijna 80%.

Een ieder zal zich met ons over deze schoone toekomst verheugen. Alleen de loods misschien niet.

De dienst is nu al zeer zwaar; hoe zal het moeten gaan, als daar nog 'n 7 à 800 schepen per jaar bijkomen! Is de oorlog, naar wij hopen, in 1917 geëindigd, dan verwachten we de Duitsche booten ook weer.

Wordt in de nieuwe Begrooting gerekend op een belangrijke stijging van *inkomsten* voor de loodsgelden, dan dient er ook gezorgd te worden voor een voorzichtige uitzetting van *uitgaven* om die meerdere inkomsten geregeld in ontvangst te kunnen nemen.

We bedoelen: de loodsdienst moet uitgebreid worden.

Zooals die thans is ingericht met één uitvarenden loods is de dienst niet berekend op die sterke toename der scheepvaart. Meerdere malen hebben we reeds gevraagd om de opleiding van een loodsleerling, die bij ziekte of verhindering van den loods, dezen zou kunnen vervangen. Langer wachten is nu niet meer mogelijk. Die loodsleerling zal reeds noodzakelijk blijken in Mei of Juni a. s. als de *Bataafsche* hare oliebooten in de vaart brengt.

De Havenmeester, die praktisch nu al heel zelden uitvaart, kan dan nog veel minder van zijn kantoor weg, omdat het schrijfwerk zeer zal toenemen en de goede ligging en grootere beweging van zoo vele schepen meer in onze haven hem ook werk genoeg bezorgen zal.

Een prachtige gelegenheid derhalve om den geheelen loodsdienst te wijzigen.

Daar behoort een scheiding gemaakt te worden tusschen de betrekking van Havenmeester en die van Loods en scheepsmeter.

De werkzaamheden van den Havenmeester zullen zoodanig toenemen, dat zij een vollen man vereischen.

Feitelijk komt reeds nu het uit- en binnenloodsen der schepen hoofdzakelijk op den Hulp-loods neer.

Waarom de werkelijke toestand dan niet vastgelegd in de Begrooting en die man tot Loods benoemd?

Maar bij uitbreiding der scheepvaart, zooals die verwacht wordt volgens deze Begrooting, wordt de dienst te zwaar voor een enkelen loods.

Laat het Bestuur beginnen met een loodsleerling aan te stellen. Tegen den tijd, dat deze leerling kan benoemd worden tot hulp-loods, zal de scheepvaart weer zóó in omvang zijn toegenomen, dat opnieuw gezocht kan worden naar een loodsleerling.

Eerst DÁN kunnen we zeggen, dat de loodsdienst overeenkomstig de eischen des tijds zal zijn ingericht.

Er zullen dan zijn: een Havenmeester, een Loods en scheepsmeter, een hulploods, en een loodsleerling.

De Havenmeester zal het traktement moeten behouden, wat hij reeds jaren geniet.

De Loods mag wel iets meer verdienen, dan wat thans is vastgesteld voor den hulp-loods. Maar als de vergoeding voor buitengewone diensten ook werkelijk gegeven wordt aan den man die het nacht werk verricht, en hij zou ook van tijd tot tijd een klein voordeeltje mogen genieten als scheepsmeter, zal zijn inkomen stijgen zonder dat het de Kolonie een cent kost.

De vermeerdering van onkosten, welke deze nieuwe regeling medebrengt, blijft dus beperkt tot de geringe toelage, van den loodsleerling.

Als deze leerling later tot hulploods moet worden aangesteld en een nieuwe leerling, voor reserve, zal gezocht worden, zullen de loodsgelden weer zooveel gestegen zijn, dat ze deze verhooging van uitgaven alleszins billijken.

De loodsdienst is van vitaal belang voor de Kolonie.

Deze behoort derhalve zoo goed mogelijk te worden ingericht.

De goede krachten, waarover op het oogenblik beschikt kan worden, moeten zoo lang mogelijk behouden blijven en nuttig worden aangewend.

Met een kleine wijziging en een geringe uitgave is een goede regeling tot stand te brengen, welke in het waar belang der Kolonie wezen zal.

Een enkele opmerking veroorlove men ons nog.

Misschien, dat de *Bataafsche* erover denkt, eigen loodsen aan te stellen voor haar eigen schepen.

We hebben daarover nog met geen enkel woord hooren spreken, en weten derhalve ook heelemaal niet of dergelijk plan bestaat, maar we kunnen ons voorstellen, dat op die wijze voorzien zou worden in afzonderlijken loodsdienst voor de petroleumschepen.

Wat misschien ook wel in het belang zou zijn der *Bataafsche*.

Maar, we vreezen, niet in het algemeen belang der Kolonie.

En daarom rekenen wij ons verplicht bij de bespreking van den loodsdienst ook aan dit onderdeel daarvan enkele woorden te wijden.

Nogmaals; best mogelijk, dat er heelemaal niet gedacht wordt aan een eigen loods.

Een goede loodsdienst is echter van zulk algemeen belang voor de Kolonie, dat het bestuur deze tak van dienst nooit of nimmer, al is het ook maar voor een deel, uit de handen mag geven en aan particulieren overlaten.

De petroleumbooten moeten worden binnengeloodst door het algemeene invaarkanaal, en niet, geheel en al afgescheiden van de publieke scheepvaart door een eigen particuliere haven, zooals de Phosphaat Maatschappij op Aruba en Sta. Barbara bijvoorbeeld bezitten.

De algemeene scheepvaart mag geen hinder ondervinden van schepen eener particuliere maatschappij. En dat zou toch zeer gemakkelijk kunnen gebeuren, als een eigen loods slechts lette op het particuliere belang zijner chefs. Een ongeluk bij in- of uitvaart veroorzaakt door den maatschappij-loods zou de geheele Kolonie benadeelen en onze haven een slechten naam kunnen bezorgen.

Neen, juist omdat er een drukke vaart verwacht wordt van petroleumschepen, moet deze vaart opgenomen worden in den algemeenen kolonialen loodsdienst, welke met de komst en het vertrek dezer booten rekening moet houden in verband met die der schepen van de groote stoomvaart en de particuliere reederijen.

Om dat te kunnen doen moet echter over meerder personeel worden beschikt.

En daarom geven wij een gemakkelijk aan te brengen wijziging in den loodsdienst beleefdelijk in overweging.

Men zij er op bedacht, dat de petroleum-schepen reeds binnen een paar maanden in de vaart komen. Een loodsleerling moet dus zoo spoedig mogelijk worden benoemd. Er is *periculum in mora*.

BOVENWINDSCHE STEMMEN.

VI.

Beestenweer! dat was de Nieuwjaarsgroet van den Kapitein, toen we in den vroegen morgen van 1 Januari 1916 op het dek kwamen.

Den geheelen nacht was het een gedraaf en een geklots geweest boven onze hoofden, dat er van een gezellige Oudejaar stemming niet veel gekomen was. We waren van het Oude in 't Nieuwe gevaren zonder dat de scheepsklok had geluid, of een heilwensch ons werd toegeroepen. 't Was aan 't spoken geweest heel den nacht door en de eerste dag van 't Nieuwe Jaar bracht daarin geen verandering, alleen meer regen.

Er stond een halve storm; de zee liep hoog op, tegen en over het schip; de wind bleef valsch.

De bemanning was moei, had weinig of in 't geheel niet geslapen, en kreeg maar geen uitzicht op een kalm uurtje rust.

De Nieuwjaars-stemming was algemeen bedorven. De kok maakte het nog een graadje erger, geheel buiten zijn schuld. De geweldige slingering van het schip noodzaakte hem zijn kookkunst maar op te geven en slechts uit te zien naar iets eetbaars. 's Morgens konden we ons tevreden stellen met wat brood en eieren, maar 's middags moest er toch iets warms wezen. Dat heeft moeite genoeg gekost. Het weinigje wat klaar gemaakt kon worden werd eerst tegen half twee opgediend. Of we ook rammelden van honger! Maar op zee rammelde en rommelde het ook geweldig. Nooit echter heb ik zulk een hevigen donderslag gehoord, als toen tegen half een. 't Geleek eigenlijk meer op een korten zwaren knal, die recht in zee sloeg.

't Was geen pleizierige Nieuwjaarsdag. De meeste passagiers werden weer zeeziek.

De knal was echter de ontlading van het tempeest. De regen werd minder en 't weer bedaarde wat.

Van die gelegenheid profiteerde onze kok om gauw iets op te dienen. De Kapitein bood ons een glas Port aan om Nieuwjaar te vieren. Maar 't ging niks van harte.

De kooi werd al heel gauw opgezocht.

Langzamerhand werd het weer beter. Den volgenden dag, in den namiddag van 2 Januari, konden we zelfs op het dek zitten en zagen in onze verbeelding tegen den avond de lichten van Porto Rico door den nevel boren. De scheepslui zagen het niet, maar de Kapitein verzekerde toch, dat we den volgenden morgen langs Porto Rico komen zouden. Het schip lag veel stiller en beloofde een rustigen nacht.

Wie zal het gevoel beschrijven, dat over ons kwam, toen we Maandagmorgen 3 Januari in den zilveren morgennevel de omtrekken zagen van een land met hooge bergen. Het was ons alsof we, na een langen tocht in het oneindige, terugkeerden naar de bewoonde wereld. De groote oversteek dwars over de Caraïbische Zee was volbracht, we zouden nu verder langs de *Antillen*-reeks varen, die als een *Voorgebergte* vormen om de kusten van Zuid-Amerika te beschermen.

Dat beteekende voor ons ten eerste de zekerheid in een goede richting gevaren te hebben, en ten tweede beloofde het ons een meer afwisseling op reis. We brachten een eeresaluut aan den Kapitein, die zijn schip trots storm en tegenwind zoo prachtig mooi recht op het doel had afgestuurd en in de juiste richting gehouden.

Gedekt door het eiland had de *Estelle* een heerlijk stil vaarwater. Achtereenvolgens kwamen alle mannelijke passagiers boven en liepen zoo ver mogelijk naar voren tot aan de uiterste punt van 't schip. Volop hebben we genoten van dien heerlijken, vroolijken, zonnigen morgen.

Wat is Puerto Rico een rijk land! En hoe prachtig kleurden die bergen in telkens helderder tinten!

Een kwart gedeelte van het eiland waren we al voorbij gevaren in het donker; toen we de Zuidkust goed konden onderscheiden, voeren we op de hoogte van Ponce.

De hoofd-cultuur van Porto Rico, althans langs deze lage kust, was suikerriet. De licht-groene blaren, hoog opgeschoten in weelderigen overvloed, wezen op den aanstaanden oogst. De rietvelden liggen daar bijna vlak langs het strand en ontvangen hun bevloeiing van de bergen, die midden over de geheele lengte van het eiland loopen, rondom alleen een vlakke kuststrook over latend. In de bergen verbouwt men bananen en tabak, maar langs de kust ziet men wat cocos en verder golvende rietvelden. Tusschen die velden staan dan de centrale fabrieken, die een half jaar lang noodig hebben om al dat riet te vermalen en het suikersap er uit te persen. Ook van Sto Domingo wordt per stoomboot riet naar de centralen van Porto Rico gebracht.

Personen die het eiland goed kennen, vertelden ons van de prachtige irrigatie op Porto Rico. De kleinere rooien worden stelselmatig naar de grootere rooi gebracht, die aanzwelt tot een bergrivier, gevormd uit een samenvloeiing van regenwater. Die rivier wordt kunstmatig herschapen in watervallen om den stroom benedenwaarts te versterken, en om te zetten in drijfkracht voor de fabrieken.

Een gedeelte dezer rivier wordt streng bewaakt en zuiver gehouden om als waterleiding benut te worden voor drinkwater in de steden. Het ander gedeelte wordt afgeleid om bij lang aanhoudende droogte dienst te doen voor irrigatie der rietvelden.

Wanneer zal op Curaçao iets dergelijks, zij het in 't klein, ook worden beproefd. Niet overal, maar wel hier en daar zou een dergelijke wijze van watervoorziening en irrigatie van maïsvelden zeer goed uitvoerbaar zijn; en een zegen blijken voor onze droge landen.

Hoeveel havens ik geteld heb daar aan de Zuidkust is mij ontgaan. Groote steden vindt men er niet, maar Guaymo, Arroyo en Patilla zagen er welvarend uit en bezaten mooie kerken.

We hebben er juist een heelen dag over gedaan om langs het eiland te varen, en konden toen het donker werd nog de mooie lichten der vuurtorens bewonderen. Dat hebben de Amerikaantjes uitstekend in orde gemaakt. De Zuidkust is gevaarlijk genoeg. *Malas Pascuas* is een leelijk punt met heel veel rotsen en riffen.

We hielden wat meer Zuidelijk aan om 's nachts nergens tegenaan te loopen, want het mooie weer was gedaan en de wind begon opnieuw op te steken.

Onze tocht langs Porto Rico behoort tot de mooiste van de geheele reis. Het was als een boottochtje langs de boorden van den Rijn, vol aangename afwisseling.

(*Wordt vervolgd*).

Pr. fr. R. J. C. WAHLEN.

Groentekweekerij op GROOT KWARTIER.

IV.

Kweeken van groenten is een zeer intensieve cultuur. Evenals elke intensieve cultuur, berust zij op het streven het productievermogen van den bodem zoo hoog mogelijk op te voeren. Dit streven vereischte de

wetenschappelijke beoefening van den landbouw, zoowel als van den tuinbouw, en deed breken met het verouderde systeem: „mijn grootvader deed het zóó, mijn vader deed het zóó, dus doe ik het ook zóó," het verderfelijke routine stelsel.

Nu is het niet noodig, dat onze Curaçaosche groentenkweekers allemaal een degelijke wetenschappelijke vakopleiding ontvangen, dat zou hier trouwens toch niet gaan. (Wordt hier ooit een verbeterschool of tuchtschool voor verwaarloosde jongens opgericht, dan zou dit een prachtgelegenheid zijn voor het vormen van goed theoretisch en praktisch ontwikkelde kleine land- en tuinbouwers)

Onder de tegenwoordige omstandigheden hebben onze groentekweekers alleen te letten op de wenken van den Landbouwkundige, die ten doel hebben het productievermogen van den grond, dus het inkomen van den eigenaar of huurder van den grond te verhoogen, en de consumenten aan betere groenten te helpen, dan die, welke men hier gewoonlijk levert.

Als voornaamste middel om die wenken ingang te doen vinden, heeft bij gemeend zelf het voorbeeld te moeten geven op de Gouvernements cultuurterreinen, demonstreerende de wijze, waarop verbetering van de groentekweekerij hier kon plaats hebben.

Hij ging daarbij uit van deze vier hoofdpunten: 1o verbeter de structuur van den bodem en de vruchtbaarheid, 2o. zorg voor gepaste wisseling van gewassen, 3o. onderzoek welke variëteiten van diverse groenten voor ons klimaat het best geschikt zijn en zorg voor goed kiemkrachtig zaad, 4o. pas ook bij groentekweekerij steeds toe een der hoofdbeginselen van het dryfarming systeem: Ga het verlies van het langs natuurlijken of kunstmatigen weg (door bevloeiing of besproeiing) in den bodem gebrachte water tegen door het loshouden, verkruimelen van de bovenlaag.

1o. Verbetering van de structuur van den bodem en zijn vruchtbaarheid.

Dit is op Curaçao met zijn nogal compacte gronden zeer noodig en is te bereiken door diepe grondbewerking en het verhoogen van het humusgehalte. — Over het noodzakelijke van grondbewerking is in een vorig artikel in de „Amigoe" reeds gesproken. —

Het nut, neen, de onmisbaarheid van de verbetering van het humus gehalte berust op de volgende gronden. Humus is rottende of verrotte organische stof en is de werkplaats der plantenvoedsel-produceerende bacteriën.

Het meest belangrijke en dure plantenvoedsel is de stikstof, die door bepaalde bacteriën zoodanig wordt verwerkt, dat zij door de planten kan worden opgenomen.

Behalve een groot magazijn van plantenvoedsel is de humus een belangrijke verbeteraar van de bodemstructuur. Het maakt stijve gronden losser, lichte gronden meer gebonden.

Onze Curaçaosche bodem bevat op meerdere plaatsen voor groenteteelt te weinig humus.

Men gaat hier dikwijls de groentebedden „*overbemesten*" met geitenmest. Veel beter is het, ook om stikstofverlies te voorkomen, de mest en zooveel plantaardigen afval als men krijgen kan — verdord gras, oude maïsstengels, afgevallen bladeren, etc. — met den grond te vermengen. Uit den aard der zaak gaat de rotting bij voldoende vochthoudendheid van den bodem, hier snel in zijn werk en moet men hier steeds bij de groentecultuur rekening houden met den humuseisch. —

Behalve het aanbrengen van gewone mest is het dikwijls aan te bevelen sommige gewassen een extra bemesting te geven, door middel van een of andere kunstmest. Zoo reageerden alle bladgroenten in den cultuurtuin, als koolsoorten, snijbiet (warmoes), andijvie, etc. zeer bij extra stikstofbemesting, door middel van Chili-salpeter of zwavelzure ammoniak.

Boonen zijn dankbaar voor phosphorzuur, bacoba's voor kali evenals knolrapen en bieten, enz.

Het zou te ver voeren al de combinaties op te geven, hoe de kunstmest aan te wenden.

De Landbouwkundige is steeds bereid geschikte kunstmest en de noodige aanwijzingen voor het gebruik te verstrekken.

2o. Gepaste wisseling van gewassen is noodig om verschillende redenen voor het tegengaan van ziekten veroorzaakt door insecten of fungi en onkruiden, voor verbetering van den bodem door leguminosen als boonen, cowpeas (onze boontjes b. linja), pinda, etc. die de vrije stikstof der lucht door middel van bacteriën vastleggen in hun wortels, waarvan dan opvolgende gewassen kunnen profiteeren. Verder zoeken sommige gewassen hun voedsel meer in de bovengrond, andere meer naar onderen. Daarom mogen bijv. wortelgewassen niet volgen op wortelgewassen. —

3o. Goed zaad moet niet alleen kiemkrachtig zijn, maar ook veel kiemenergie bezitten en verder zuiver zijn van onkruidzaden.

In de tropen verliest het zaad spoedig de kiemkracht, ook bij de beste bewaring.— Natuurlijk gaat bij het eene zaad de kiemkracht sneller verloren dan bij het andere; oliehoudende zaden houden het meestal het langste uit. —

Wegens de lange reis betrekt de landbouwkundige de zaden niet uit Europa, maar uit Amerika, waarvan ook sommige streken meer met ons klimaat overeenkomen. —

De belangrijke factor: het kiezen der beste zaden moet weder door den cultuurtuin worden uitgemaakt en daardoor zijn bereids de volgende gegevens kunnen worden verschaft. —

Zoo voldoen voor bieten hier vooral de Crimson Globe, de Blord Turnip, de Market king beet en de Eclips beet.

Voor saladesoorten neme men liefst, om het snelle doorschieten te voorkomen, de late of middellate soorten, „Big Boston" en „Succession" zijn goede kropsalades voor hier, „Grand Rapid" een goede snijsalade —

Van sluitkool voldeden vroege soorten ook goed. Gewoonlijk kweekt men hier de zoogenaamde „bladkool" Dit is echter nog visch, noch vleesch, en bestaat alleen uit wat verschrompelde, ruwe buitenbladeren van sluitkool, op zoo slechte wijze gecultiveerd, dat er nimmer een krop kan worden gevormd. — De eenige goede bladsoort is de boerenkool, waarvan in den cultuurtuin eenige goede variëteiten aanwezig zijn. Vooral „Curled leaf" voldoet uitstekend.

In den cultuurtuin werden zeer harde en fijnsmakende kroppen verkregen. Natuurlijk eischt dit zorg. Allereerst komt het zaaien en de zaadkeuze, dan het overplanten de aandacht vragen. —

Plant altijd over met inachtneming dezer regels: kies alleen sterke planten, ruk ze nooit uit den grond, want daardoor wordt het wortel stelsel bedorven, maak dus de grond door middel van spade of mes vóór het uithalen der planten onder de de wortels voldoende los; zorg eenige hoeveelheid vochtige aarde om de wortels samen te pakken; breek nooit de hoofdwortels; plant nimmer koolplanten over zonder hart. —

4o. Het noodzakelijke van de toepassing van dit hoofdbeginsel der dryfarming is vooral in ons droog klimaat een hoofdvoorwaarde voor de groentecultuur, om de redenen reeds boven vermeld. —

DE OORLOG.

Het volhardingsvermogen der Duitschers is bewonderenswaardig. Hoeveel soldaten hun heldenmoed ook met den dood moeten betalen, altijd treden nieuwe manschappen voor om de opengevallen plaatsen te bezetten. Van moreele inzinking, als gevolg der buitengewone verliezen, valt bij het Duitsche leger nog niet veel te bespeuren. Geheel de week door herhaalden zij hun aanvallen op het fort Malancourt, aan den Wester Maasoever gelegen Koste wat het koste, daar moeten zij door.

Of het lukken zal?

De groote vraag zal wel wezen naar een geregelden aanvoer van manschappen en munitie. De Franschen trachten daarom met hun vliegeniers de verbindingssporen te vernielen. De vliegtuigen vlogen, soms 60 te gelijk, maar hadden altijd het bommen werpen op stations, vliegkampen of munitiemagazijnen ten doel.

De voordeelen door de Duitschers behaald zijn nog zeer gering: een strook van het Ravenbosch, de Zuid-Oostpunt van het Bosch A vocourt, den kleinen heuvel van Haucourt, 1 KM. ten Z. O van Malancourt. Maar vooruit gaan ze, al is het weinig.

Malancourt wordt beschoten met grof geschut.

Lang kan dat niet meer duren, zou men zoo zeggen.

Misschien echter, dat de Franschen op het beslissende oogenblik over zullen gaan tot het groot offensief, wat algemeen reeds lang verwacht werd.

Dat beslissende oogenblik schijnt thans te zijn aangebroken, daar de Duitschers hun hoofdmacht meer en meer gaan concentreeren bij Verdun. Wel vormt 't Duitsche front daar nog een halve boog van respectabele afmeting en moet de doorbraak bij Malancourt dienen om rechts nog wat meer door te zakken, aldus de verbinding der Franschen en Engelschen tusschen Wester en Ooster front in Frankrijk verbreken, maar de grootmacht der Duitschers wordt toch samengetrokken bij Malancourt. De Duitsche en Beiersche Kroonprinsen staan daar aan het hoofd der troepen. Het zal zeker gaan hard tegen hard. Het juiste moment moet echter worden afgewacht.

Maandag a. s. 27 Maart is er te Parijs groote bijeenkomst der hoofdgeneraals van alle Geallieerde troepen. De teerling zal dan wel geworpen worden.

Het Westerfront der geallieerden heeft een lengte van 1000 Mijl, van Nieuwpoort tot Altkirch, en is in twaalf Secties verdeeld.

1. Vlaanderen van Noordzee tot Yperen.
2. Artois, met Arras als middelpunt.
3. Picardia met Amiens als centrum.
4. Sauterre met inbegrip der Roye-streek en het Oise-dal.
5. Soissons tot aan Reims.
6. en 7. Argonne.
8. De Maashoogten.
9. Woeuvre, de vlakte tusschen Maas en Moezel bestrijkend.
10. Lotharingen.
11. Vogeezen.
12. Elzas.

INGEZONDEN.

Zeer eerw. Pater Redacteur,

Gelieve een plaatsje in uw geëerd blad af te staan voor 't onderstaande. Bij voorbaat dank.

Ondergeteekenden lazen Zaterdag ll. in de *Amigoe* de tijdelijke benoeming tot advocaat-generaal van den Weled. Gestr. Heer J. J. BEAUJON, districtmeester van het 2e. en 3e. district. Wij zouden de eersten hebben willen zijn, om dezen hoog verdienstelijken ambtenaar te feliciteeren met zijne benoeming tot dezen vereerenden en vertrouwvollen post, daarbij den wensch uitsprekend, dat deze tijdelijke aanstelling spoedig moge gevolgd worden door eene nog eervoller vaste betrekking. Van harte, Mijnheer BEAUJON, ga hooger op!

Wij kennen den heer J. J. BEAUJON als wars van alle lofuitingen en trompetstekingen, maar dit moet door ons publiek worden erkend, dat 't heengaan van den heer J. J. BEAUJON een verlies is voor het 2e en 3e distrikt. De bewerking van beide distrikten is een reuzenwerk; daarvoor wordt kennis, kracht, moed, plichtbesef en zedelijke grootheid vereischt; deze eigenschappen vinden we in schoone harmonie bijeen in den heer BEAUJON, zij komen bij hem tot volle uiting.

De distrikten zijn bewerkt; zijn werktijd was vol en is een gezegende tijd geweest. Wij kennen den toestand van voorheen, we kennen dien van thans. In de 10 jaren, dat de heer BEAUJON zijn ambt heeft waargenomen, hebben we in hem gezien, bewonderd en geëerd den stillen, harden, stoeren werker; een hoogst minzaam man, toegankelijk voor iedereen; een zeer rechtvaardig man, werkend zonder aanzien van personen; een man van karakter, zijn plicht doende en meer dan zijn plicht, alleen uit plichtsbesef en uit innerlijken aandrang dat hij stond voor zijn werk; een man, hoog staande om zijn zedelijkheid en onbesproken leven. Hij mocht een woord spreken als raad, als waarschuwing, als terechtwijzing zelfs, omdat hij een man was van de eerlijke daad, een man, zelf voorbeeld. Daarom is de heer BEAUJON bemind en geacht bij het volk. Wij kunnen getuigen hoeveel zedelijken en opbouwenden invloed van dezen ambtenaar is uitgegaan op 't volk; en laten we 't gerust zeggen, had hij meer mogen doen, hij zou meer gedaan hebben.

De eervolle benoeming van een distriktmeester tot advocaat-generaal geeft ons de zekerheid, dat ook onze gouvernementeele Overheid den Heer BEAUJON kent en waardeert, zooals wij 't onzen plicht hebben geacht onze meening bij zijn heengaan te publiceeren. Nogmaals, dat heengaan is een verlies voor onze distrikten. Mogen er mannen gedecoreerd worden voor bewezen getrouwe diensten, dan een decoratie van „bene meriti" op de borst van den Weld. Gestr. Heer J. J. BEAUJON!

De pastoors van 't 2e en 3e distrikt.

Aan de Golf van Riga.

Paul Michaelis schrijft uit Tukkum d.d. 31 Januari aan het „Berliner Tageblatt":

Nog steeds is het weer in dezen merkwaardigen winter zacht en voorjaarsachtig. Soms vriest het een beetje bij schitterende heldere lucht en stralenden zonneschijn, tot vreugde der troepen. Snel zijn dan velden en moerassen met een harde korst bedekt en ook op de wegen kan men dan zonder moeite gaan. Maar in den nacht reeds slaat dat weer om. Zuiden- en Westenwinden brengen dooi en er valt een lauwe regen, die sneeuw en ijs verbazend snel opgeruimd heeft. De menschen, die er verstand van hebben en ook de beroemde oudste lieden verklaren eenstemmig, dat het zoo onmogelijk kan blijven. Nog zijn echter geen teekenen te ontdekken, dat een harde winter, die voor Februari voorspeld wordt, zich aanmeldt.

Onze manschappen kunnen nu hevige koude uitstekend verdragen. Dat hebben ze in December bewezen, toen de thermometer 28 graden Celsius onder nul daalde. Wie het koud heeft, is zelf de schuld, zegt men hier. Men stookt, kleed zich warm aan en maakt wat beweging, dan hindert de koude niets. Bont is voor de wachtposten in overvloed voorradig. In alle dekkingen staan kachels en met hout behoeft men niet spaarzaam te zijn. Voor kachels, die geen rook mogen ontwikkelen, wordt achter het front houtskool gebrand. Daar wordt een goed gebruik van gemaakt. Als men bij een onderaardsch verblijf komt, dan heeft men het gevoel of men een oven binnentreedt. De manschappen vinden deze broeikast-temperatuur allerpleizierigst en protesteeren, dat men ook maar het geringste beetje lucht binnen laat. Zij verdragen echter ook het zachte en natte weer.

De gezondheidstoestand aan het geheele Noordelijke front is voortreffelijk. De troepen voelen zich tevreden. Zij denken veel aan huis en schrijven vlijtig brieven en briefkaarten, maar zij houden dapper vol.

Verder vertelt Michaelis van de Letten. Zij zijn niet aangenaam voor het Duitsche bestuur. Ongetwijfeld zijn er onder hen veel vlijtige en fatsoenlijke menschen en met moet van den Let in het algemeen getuigen, dat hij intelligent is en zijn best doet om vooruit te komen. Vertrouwen echter kan men hem geenzins. Hij liegt met de gemoedelijkste trouwhartigheid. Een groot gedeelte van hen staat in dienst van Russische spionnage. Er zijn er, die dit alleen doen uit edele beweegredenen. Ik heb van een spion gehoord, die betrapt en ter dood veroordeeld werd en zijn laatsten weg met ware grootheid van ziel ging. Regel is dit echter niet. In de meeste gevallen is hebzucht de drijfveer voor dit handwerk. Voor een Mark zwemt een Let in den winter de rivier over, zei me een officier, die met de behandeling van spionnen maar al te veel te doen had gehad.

Het is natuurlijk pijnlijk, dat men hier zoo scherp moet ingrijpen. Het gaat echter niet anders. De rechters voelen zich voor het leven van de Duitsche troepen verantwoordelijk. De Letten gaan met groote sluwheid te werk. Steeds weer trachten zij door nieuwe kunstgrepen de oplettendheid van de Duitschers te verschalken. Dezer dagen pakte men een Let op, die zich verdacht had gemaakt, doordat hij herhaaldelijk om de Duitsche stellingen heen had rond geslopen.

Men had hem herhaaldelijk onderzocht, zonder op hem iets te vinden. Tenslotte ging men er over denken, dat hij altijd zijn hondje, een poedel, bij zich had. Onder den halsband van het dier werd dan ook een briefje gevonden, dat een nauwkeurige beschrijving bevatte van de Duitsche troepen en kanonnen.

Natuurlijk wordt, als de spionage bewezen is, kort proces gemaakt. Vooral, wanneer de spionnen ook nog wapens bij zich dragen. Kort geleden vond men een brandgranaat bij een Let. Dergelijke dingen maken het moeilijk een goede verstandhouding te bereiken met het onschuldige gedeelte van de bevolking. Men kan niemand vertrouwen, men weet niet of onder een onschuldig uiterlijk niet een spion zich verbergt.

Kardinaal Mercier.

Z.Em. Kardinaal Mercier, die eenigen tijd in de Eeuwige stad vertoefde las de H. Mis in zijn titelkerk van St. Pietersbanden en vereerde de ketenen van den Prins der Apostelen. Een andermaal celebreerde de Kardinaal in de Belgische kerk van St. Juliaan der Vlamingen. Z.Em. nam uitnoodigingen aan ten huize der gezanten bij den H. Stoel van België, Rusland en Engeland. Bij Sir Henry Howard was ook Zijne Excellentie Jhr. Van Nispen tot Sevenaer aanwezig. Reeds tweemaal werd de Aartsbisschop van Mechelen door den H. Vader in langdurige audiëntie ontvangen.

Al het overige, wat over Kardinaal Mercier's reis en verblijf te Rome is geschreven door particulieren of geseind door agentschappen, behoort tot het mooie rijk der verbeelding. Moeilijk is het niet te gissen, dat er tusschen Paus en Kardinaal gesproken is geworden over den toestand in België, zelfs over den bekenden brief van het Belgisch Episcopaat aan het Duitsch, maar het blijven slechts gissingen. De *Osservatore Romano* moest heden nog plechtig tegenspreken, dat Kardinaal Von Hartmann op reis naar Rome zou zijn, om den invloed van Mercier tegen te gaan, dat de Paus plechtig zou verklaard hebben, dat er geen vrede mogelijk was indien België niet geheel gelijk vroeger onafhankelijk zou worden met Congo, enz., en dat Duitschland verplicht zou zijn eene ronde som schadevergoeding te betalen .... anders zou het Vaticaan nooit een vrede kunnen aanvaarden! Dit alles, zegt het officieele blad, zijn praatjes. De waarheid is, dat de H. Stoel geen oogenblik afgeweken is van de houding, van het begin af aangenomen, oprecht onzijdig te zijn, een houding alleen overeen te brengen met de uitoefening van het Apostolisch ambt. Ook zal Kardinaal Mercier, gelijk een agentschap het naar Holland seinde, geen verklaring afleggen, tenminste niet over de houding van den Apostolischen Stoel. Alleen Kardinaal Gasparri, de Staatssecretaris, heeft het recht te spreken en de houding van het Vaticaan te verklaren of toe te lichten.

België's onafhankelijkheid.

Naar uit Havre wordt gemeld, hebben de gezanten van Frankrijk, Groot-Brittannië en Rusland bij den Koning der Belgen, ten huize van baron Beyens, den minister van buitenlandsche zaken, een adres aangeboden. De Russische gezant, prins Koudesjeff, richtte uit naam zijner ambtgenooten de volgende woorden tot den minister:

„De geallieerde mogendheden, welke de tractaten hebben onderteekend, waarbij de onafhankelijkheid en de neutraliteit van België worden gewaarborgd, hebben besloten thans door een plechtige daad de beloften te hernieuwen, die zij ten aanzien van uw land hebben gegeven. Dientengevolge hebben wij, de gezanten van Frankrijk, Groot-Brittannië en Rusland, daartoe door onze regeeringen gemachtigd, de eer voor u de volgende verklaring af te leggen:

„De voor de Belgische neutraliteit borg gebleven mogendheden verklaren, dat België te zijner tijd zal worden opgeroepen om deel te nemen aan de vredesonderhandelingen en dat zij geen einde zullen maken aan de vijandelijkheden, indien België niet geheel in zijn politieke en economische onafhankelijkheid zal zijn hersteld en ruimschoots schadeloos gesteld voor de geleden schade. Zij zullen aan België hun hulp verleenen ten einde het op handels- en financieel gebied weer op te heffen."

Baron Beyens dankte de gezanten uit naam van regeering en koning.

Vervolgens deelden de gezant van Italië en de vertegenwoordiger van de Japansche regeering baron Beyens mede, dat hun landen, welke niet behoorden tot mogendheden, die de onafhankelijkheid en de neutraliteit van België hadden gewaarborgd, geen bezwaar hadden tegen de bovenvermelde verklaring, door de geallieerden afgelegd.

De duikbooten-oorlog.

Een nota van de Duitsche regeering is verschenen over bewapende koopvaardijschepen. Deze nota werd begin Februari aan de diplomatieke vertegenwoordigers van de onzijdige mogendheden te Berlijn meegedeeld. Voor de Duitsche regeering, aldus heet het in die nota, staat het vast, dat een koopvaardijschip door bewapening met kanonnen het karakter van een oorlogschip krijgt, en dat wel zonder onderscheid te maken tusschen geschut dat ter verdediging of geschut dat ten aanval dient. Vijandelijke koopvaardijschepen, die met geschut zijn bewapend, hebben derhalve geen recht meer om als vreedzame handelsschepen te worden beschouwd. De Duitsche strijdmachten ter zee zullen binnen een korten, met de belangen der onzijdigen overeenkomenden termijn, het bevel krijgen, alle vijandelijke met geschut bewapende koopvaardijschepen als oorlogsschepen te behandelen.

De Duitsche regeering, zegt de nota ten slotte, geeft hiervan kennis aan de neutrale mogendheden, opdat deze haar burgers kunnen waarschuwen voortaan zich zelven of hun goederen niet toe te vertrouwen aan gewapende koopvaardijschepen van landen, die met het Duitsche rijk op voet van oorlog zijn. Met 1 Maart trad de nieuwe Duikbooten regeling in werking.

Aankoop Vliegmachines.

De regeering heeft hare tevredenheid betuigd aan de officieren ter Poorten en Visscher. Beiden gaan naar San Francisco terug voor den aankoop van 15 nieuwe machines.

Berichten uit de Kolonie.

Bericht.

Wegens overvloed van copie moest het vervolgartikel van den Zeereerw. Pater A. EUWENS over *Curaçao's Eeuwfeest* in portefeuille blijven. Zoodra we eeningszins zeker zijn de artikelen wederom geregeld te kunnen vervolgen, zullen we er gaarne plaats voor open laten.

Pauselijke Onderscheiding.

De gekozen President van Venezuela Grl. J. V. GOMEZ werd door Z. H. Paus BENEDICTUS XV begiftigd met het Groot Kruis 1e klas der Pius-orde. Deze hooge orde wordt alleen aan Hoofden van Staat gegeven en is nog nimmer te voren verleend aan een der Presidenten van Zuid Amerika.

Examen.

Mejuffrouw VIRGINIE PIAR van Rincon heeft Donderdag met goed gevolg examen afgelegd als kweekelinge.

Onze gelukwenschen.

Een Honderdjarige.

Curaçao heeft een gezond klimaat, toch behooren de honderjarigen ook hier tot de hooge uitzonderingen. Tot deze bevoorrechte sterke gestellen kan met eere VIRGINIE HENRIQUEZ geteld worden. Deze krasse vrouw vierde Dinsdag 21 Maart haar honderste verjaring onder veel vuldige bewijzen van belangstelling, en in het volle bezit harer vermogens.

We wenschen de Honderdjarige en hare Familie van harte geluk met het mooie feest.

Officieele Berichten.

Aan den heer C. F. Zebregs is op zijn verzoek eervol ontslag verleend als lid van de examencommissie en de heer W. J. Walbooms is als zoodanig benoemd.

Aan den brievenbesteller alhier F. M. Lopez is tot verder herstel van gezondheid een maand verlofsverlenging verleend.

De jongeling Ramiro D. Arends is tijdelijk belast met de functiën van schrijver op het ontvangerskantoor op Aruba.

Aan den 1sten commies ter Griffie van het Hof van Justitie alhier W. J. H. B. Gravenhorst is tot herstel van gezondheid een maand verlof verleend.

Aan den districtmeester van het 2e en 3e district J. J. Beaujon is om gewichtige redenen verlof verleend tot den 31sten dezer, en de heer F. K. Thielen is belast met diens functiën.

De Gezaghebber van Bonaire J. A. P. Thielen is in activiteit hersteld.

De aspirant-klerk ter Gouvernements-Secretarie A. W. de Haseth is tijdelijk werkzaam gesteld ter Griffi van het Hof van Justitie alhier.

Aan den schrijver ten kantore van den districtmeester van het 2e en 3e district alhier J. R. Beaujon is om gewichtige redenen een maand verlof verleend.

Gezondheidsdienst.

We lazen in „De Cur. Crt.”

Dr. Th. G. den Houter, hoofdinspecteur van de Volksgezondheid voor Zuid-Holland, Zeeland en Utrecht, met standplaats te 's Gravenhage, zal, zooals wij in de laatste ontvangen N. R. Ct. lezen, over enkele dagen naar West-Indië vertrekken, om op te treden als adviseur voor den openbaren gezondheidsdienst in de kolonie Curaçao en tijdelijk aan het hoofd van den dienst te blijven.

Later zal dr. N. Waterman, te Rotterdam, naar Curaçao worden uitgezonden met bestemming om aan het hoofd van bedoelden dienst te worden gesteld.

***

Bij resolutie van den minister van koloniën is dr. N. Waterman, te Rotterdam, gesteld ter beschikking van den Gouverneur van Curaçao om voor den duur van ten minste drie jaren te worden belast met de waarneming van het ambt van hoofd van den openbaren gezondheidsdienst in die kolonie, ter standplaats Willemstad, aldaar.

Openbare Werken.

Bij resolutie van den minister van koloniën is W. van Aken, te Tilburg, gesteld ter beschikking van den gouverneur van Curaçao, om voor den duur van ten minste drie jaren te worden belast met de waarneming van het ambt van opzichter bij het departement van openbare werken in die kolonie ter standplaats Willemstad.

Burgerlijke stand.

Opgaaf van het aantal geboorten, sterfgevallen en huwelijken, welke hebben plaats gehad gedurende de maand Februari 1916.

	Geboorten.				Overleden		Aangegeven.	
	M. gesl.	Vr. gesl.	in echt	b. echt	M. gesl.	Vr. gesl.	Levenl.	Huwel.
Stadsdistrict	13	13	8	18	13	19	3	3
2e. district	8	14	9	13	3	3	1	3
3e. district	11	10	12	9	4	–	–	1
4e. district	2	2	4	–	1	2	–	–
5e. district	3	2	3	2	5	4	–	2
Totaal.	37	41	36	42	26	28	4	9

Dankbetuiging.

In dank ontvangen! Van de Heeren JAMES & HENRY JONES 2 Nummers van *America Latina*, alsmede *El triunfo de la Armada, Las atrocidades en Armenia.*

Het Belgische Consulaat zond ons eveneens No. 2 van *Amercia Latina*, waarin de Brief der Belgische Bisschoppen voorkomt.

Posterijen.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven

Reinier Alexander, Marcelino Angarita (3), Maria Argus, Margarita Bayter (2 Manuela Chirino, Curaçao den Forti Celle Astardan, Andres Henriques J. Arardi, Leopold Janga, Paulina Job, Fabias Sebastain Sombre Carlota Walle, Marti Winklaar, Marguerite Goodman, Angel Pinedo, Elenita Welhous.

Aangeteekend stuk: Marcelino Angarita.

Drukwerk: Francisco Soto.

Drukwerk zonder adres: La Gazette de Hollande.

K. W. I. M.

Het antwoord van de heer Lely minister van waterstaat. (Ingezon, den bij brief van 8|11 dezer):

1o. Inderdaad is van den 10 December 1915 tot 7 Januari 1916 door den Koninklijken West-Indischen Maildienst geen mail vervoerd naar West-Indië.

2o. Aan de vennootschap was aanvankelijk vergund de eerste reis, volgende op die van 10 December, uit te stellen tot 31 December, in verband met het uitvallen van een schip, dat herstelling moest ondergaan; dit uitstel werd later verlengd, omdat het schip, dat de reis moest uitvoeren, de „Oranje Nassau”, op de thuisreis in Engeland was opgehouden en eerst op 31 December te Amsterdam binnenkwam. Voor toepassing van art. 16 van het met de vennootschap aangegaan contract wordt onder deze omstandigheden geen aanleiding gevonden.

3o. In 1915 zijn twee reizen naar West-Indië uitgevoerd met schepen van de Koninklijke Stoomboot Maatschappij.

Dit geschiedde omdat twee schepen van den Koninklijke West-Indischen Maildienst aan den dienst ontrokken waren, n.l. de „Prins Maurits” op 3 April 1915 bij Kaap Hatters vergaan, en de „Prins Willem V”, welk schip te oud was om daaraan de noodige kostbare verbeteringen aan te brengen.

De „Jan van Nassau” en de „Lodewijk van Nassau” waren toen niet beschikbaar, omdat voor deze schepen toen in den eersten tijd van den oorlog het aanbod van lading zeer achteruit ging, terwijl de maatschappij toen overigens over voldoende schepen tot uitvoering van den contractueelen maildienst beschikte, emplooi is gezocht in de Amerikaansche wateren.

De maatschappij is echter voornemens deze beide schepen mettertijd weer in de maillijn te brengen. De stoomschepen „Ecuador”, „Venezuela” en „Columbia” zijn door de maatschappij verkocht. Voor den maildienst waren zij niet bestemd wegens hun grooten diepgang voor den mond van de Suriname-rivier: Twee hunner hebben elk éénmaal den dienst kunnen doen doordat, toen de lading zeer gering was, dat de ondiepte voor genoemde rivier geen bezwaar opleverde. Voor den geregelden maildienst ter vervanging van de „Prins Maurits” en de „Prins Willem V” waren zij echter niet geschikt.

4o. De uitvoering van het bedrijf en aanvulling van de mailvloot ondervindt ten gevolge van den oorlogstoestand, welke zoowel het personen- als het goederenvervoer tusschen Nederland en West-Indië zeer beperkt, zeer groote moeilijkheden.

Met het oog hierop is binnen zekere grenzen een toepassing van het mailcontract zeker verdedigbaar. Dat de vennootschap ernstige voornemens heeft om haar vloot te versterken, blijkt uit haar ingekomen verzoek om goedkeurig van de teekeningen en plannen voor den bouw van drie mailschepen, welke zij bij Nederlandsche werven heeft besteld.

Handelingen.

Schending der brievenposten.

Onder de schendingen van het internationaal recht, is die van het geheim der brievenpost een der meest willekeurige.

Het verdrag, waarop onze Regeering zich tegenover Engeland beroept (het Haagsche verdrag van 1907), is zoo duidelijk mogelijk. Het zegt onder andere:

„De brievenpost van onzijdigen of oorlogvoerenden, welke ook haar ambtelijke of particuliere aard zij, die op zee op een onzijdig of vijandig schip wordt gevonden, is onschendbaar.”

Welk foefje Engeland daarop gevonden heeft blijkt weer eens duidelijk uit hetgeen minister Loudon aan de Eerste Kamer meedeelt:

„De Britsche Regeering heeft in antwoord op het Nederlandsch protest aangevoerd, dat de inbeslagnemingen van brievenmalen aan boord van Nederlandsche schepen niet met het vermelde Verdrag in strijd waren, daar die inbeslagnemingen allen had den plaats gehad binnen het Engelsche watergebied: volgens de Britsche Regeering waren, daar voor dit gebied het Verdrag niet gold, schepen, daarbinnen komende, ten volle onderworpen aan de uitoefening van de Britsche souvereiniteit.”

Bovengenoemd verdrag spreekt echter niet van particulier watergebied maar in 't algemeen van de zee en heet daar de brieven veilig. Natuurlijk dat onze Regeering dan ook voet bij stuk houdt.

Het mooiste is echter nog, dat de Engelsche Regeering in 't Kanaal de heele open zee met mijnen heeft bezaaid en dus alle schepen dwingt de Engelsche wateren te zoeken. Zoo moeten alle neutrale brievenmalen in de val loopen.

Zoo ziet men alweer, dat de willekeur, die in dezen oorlog op zee troef is, wel raad weet, als het recht niet op haar zij is.

Toch beroemen zij, die zulke rechten der neutralen tegen alle rede in schenden, zich er op dat zij de kleine Staten beschermen.

Onze mail door Engeland achtergehouden.

Nog steeds worden particuliere brieven, door den Engelschen Censor geopend, hier ontvangen.

Is Engeland nu hiertoe gerechtigd? Professor Struyken schrijft in zijn artikel over „Inbeslagname van Nederlandsche Brievenpost” in de Januari-aflevering van het tijdschrift „Van onzen tijd” hierover het volgende:

„Plaatst Engeland zich op het standpunt, dat het Verdrag van 1907 1) niet behoeft te worden nageleefd, dan volgt daaruit nog geens zins, dat 't zich tot iederen maatregel ten opzichte van onze brievenpost gerechtigd mag achten. Het is dan op neutrale schepen alleen bevoegd, een onderzoek in te stellen naar brieven met politieke of strategische strekking tusschen de oorlogvoerende Regeeringen en legerautoriteiten, en naar brieven met contrabande; deze mag het in beslag doen nemen. Andere correspondentie afkomstig van of bestemd voor bewoners van oorlogvoerende landen moet het op onze schepen eerbiedigen, omdat ook in dit opzicht de neutraliteit van het schip de vijandige lading dekt.”

Dus volgens Prof. Struyken is Engeland tot deze daad niet gerechtigd.

Dat de Nederlandsche regeering tegen deze handelingen zal blijven protesteeren, spreekt van zelf.

1) Op de tweede Haagsche Vredesconferenties was in art. 1 en 2 het volgende bepaald:

„De brievenpost van onzijdigen of oorlogvoerenden, welke ook haar ambtelijke of particuliere aard zij, die op zee op een onzijdig of vijandig schip wordt gevonden, is onschendbaar. Indien het schip wordt genomen, wordt zij met zoo min mogelijk vertraging door den prijsmaker verzonden.

De bepalingen van vorenstaand lid zijn niet van toepassing, in geval van blokkade breuk, op de brieven bestemd voor of herkomstig uit de geblokkeerde haven.

De onschendbaarheid der brievenpost onttrekt de postbooten van onzijdigen niet aan de wetten en gebruiken van den zeeoorlog betreffende onzijdige handelsvaartuigen in het algemeen. Echter behooren zij slechts in geval van noodzaak te worden onderzocht, en met alle mogelijke voorbehoedmaatregelen en spoedig.”

Buitenland.

Italië.

Na de overwinning op Montenegro, de bezetting der Lovcenbergen, van Scutari, Alessio en S. Giovanni da Medua, is het Italiaansche volk tot de overtuiging gekomen, dat Oostenrijk toch niet zoo uitgeput was als men het wel voorstelde. De inneming van de sterke stellingen der Lovcen vooral maakte hier zeer diepen indruk. In vredestijd zou dit een casus belli geweest zijn, nu moet men in het onvermijdelijke berusten en stil de verwijten der Engelsche en Fransche pers over de nalatigheid der Italianen om Montenegro een helpende hand te bieden, in ontvangst nemen.

De officieren en soldaten, die met eenige dagen verlof van het front kwamen, hebben natuurlijk verteld van den harden strijd in de bergen tegen de Oostenrijkers, van de groote moeilijkheden van een krachtig offensief. Oostenrijk is bijna uitgeput, de Russen hebben Galicië bezet, de passen, die naar Hongarije leiden, zijn ingenomen. Weenen bereidt zich voor op een beleg, in deze omstandigheden kon een verlossingsoorlog voor Trente en Triëst slechts drie maanden duren. Maar kort na het uitbreken van den Italiaansche oorlog werden de Russen verdreven en de Italianen in hun eerste oorlogsvuur tot staan gebracht voor de stellingen, die Oostenrijk wilde verdedigen. Aan het Italiaansche volk zijn nu de oogen opengegaan: men weet dat het niet gaat. Daarbij komt de vreeselijke duurte aller levensmiddelen; er is geen graan, de prijs der steenkolen is viermaal hooger geworden dan in normale tijden. Een verordening van den gemeenteraad schrijft nu de uiterste zuinigheid voor in het gas en electrische kracht-bedrijf. Binnenkort wordt de verlichting der stad tot de helft teruggebracht. Niettegenstaande dit alles is het volk rustig. Ging het niet tegen de Oostenrijkers, sedert lang zou het een einde gemaakt hebben aan den oorlog.

Roemenië

is ook nog steeds een twijfelachtige factor. De verkoop van 80.000 wagons graan aan Engeland, zoo wordt uit Boekarest aan het *Journal de Genève* geschreven, heeft groote ontevredenheid — om niet te zeggen verontwaardiging — in Duitschland gaande gemaakt, dat zich gehaast heeft, hier mededeeling van te doen aan den Roemeenschen gezant te Berlijn en door den Duitschen gezant Von dem Busschen, aan het Roemeensche ministerie van Buitenlandsche Zaken.

De Wilhelmstrasse beschouwt het Engelsch-Roemeensche koopcontract als een tegen Duitschland gerichte vijandige daad. De Roemeensche regeering heeft wijselijk geantwoord, dat Roemenië vrij was om zijn graan te verkoopen aan wien het wilde koopen en dat de transactie met Engeland een zuiver commerciëel en economisch karakter had, evenals de vroegere verkoop van 50.000 wagons aan de Oostenrijkers en Duitschers en dat deze laatsten niet konden beweren, dat zij een monopolie en een voorkeur hadden. Dit zeer waardige antwoord van Bratianoe heeft in het land den besten indruk gemaakt.

De correspondent te Sofia van het *Berliner Tageblatt* seint d.d. 27 Jan:

Zonder dat de toestand onmiddellijk verscherpt is, wekt Roemenië toch sedert eenige dagen de bijzondere belangstelling in diplomatieke kringen. De agitatie van de Entente te Boekarest duurt onverminderd voort en al hebben zij ook nog geen positieve resultaten bereikt, toch is de toestand nu zoo geworden, dat de Midden-Europeesche mogendheden dien niet meer zonder eenige bezorgdheid voor de toekomst kunnen aanzien. De zwakke houding van de tegenwoordige regeering van Roemenië heeft ten gevolge dat welingelichte kringen van den toestand in Roemenië zoowel in economisch als militair opzicht steeds meer een onbevredigenden indruk krijgen.

Nadat onder groote moeilijkheden het bekende verdrag met Roemenië over den uitvoer van vijftig-duizend wagons koren en voedermiddelen naar Oostenrijk-Hongarije en Duitschland tot stand gekomen was, hebben de mogendheden van de Entente de ten uitvoerlegging van het verdrag de meest uiteenloopende moeilijkheden in den weg weten te leggen, doordat zijzelf groote en gedeeltelijk fictieve, aankoopen van koren en voedermiddelen in Roemenië hebben gedaan, ofschoon het niet recht duidelijk is, hoe zij deze producten op het oogenblik naar het westen kunnen krijgen. Van uitvoer naar Rusland kan met het oog op de groote voorraden, die het Tsaarenrijk zelf heeft geen sprake zijn. Doch thans verschijnen dagelijks advertenties van het Engelsche gezantschap in de Roemeensche bladen waarin de Roemeensche landbouwers en korenhandelaars uitgenoodigd worden hun voorraden aan het gezantschap en deszelfs agenten

aan te bieden. Daardoor worden niet alleen de korenprijzen steeds meer in de hoogte gedreven, maar ook het Roemeensche wagonmateriaal zoo zeer in beslag genomen, dat de uitvoer van het door Oostenrijk en Duitschland gekochte koren op moeilijkheden dreigt te stuiten. In nog veel hoogere mate trekt de militaire toestand in Roemenië de aandacht van de politieke en diplomatieke kringen te Sofia. Ofschoon Roemenië tot nu toe geen last gegeven heeft tot de algemeene mobilisatie, staan toch acht tiende van 't Roemeensche leger onder de wapens en het grootste gedeelte van deze troepen is aan de Bulgaarsch–Roemeensche en Hongaarsche grenzen geconcentreerd, terwijl de troepen aan de grens van Bessarabië niet versterkt zijn. Een gedeelte van de zware kustartillerie van Roemenië staat nog steeds aan de Hongaarsche grens, waar zij reeds maanden geleden van de kust heen gebracht is.

De grens tusschen Bulgarije en Roemenië is gesloten wegens troepenbewegingen.

De bizondere correspondent van de *Adeverul* te Boecharest heeft uit zeer betrouwbare diplomatieke bron vernomen, dat tusschen Roemenië en Griekenland een door diplomaten gesloten overeenkomst bestaat met betrekking tot de neutraliteit. Beide staten hebben elkander over en weer de neutraliteit gewaarborgd, zoodat geen van beiden, zonder toestemming van den andere, de neutraliteit kan opheffen.

De vertegenwoordiger te Sofia van het *Wiener Abendblatt* had een onderhoud met den Bulgaarschen minister van Arbeid, Petkow, die verklaarde, dat geen directe berichten meer uit Griekenland werden ontvangen, daar de Engelschen en Franschen bezit hebben genomen van den telegraafdienst. Ook het bestuur van het land is gedeeltelijk in handen der Engelschen en Franschen overgegaan. Griekenland verliest dagelijks meer van zijn zelfstandigheid en kan, naar deze berichtgever meent, nauwelijks als een zelfstandige staat worden beschouwd.

Een eskader Fransche vliegtuigen uit Saloniki heeft een Duitsch-Bulgaarsch tentenkamp gebombardeerd en daar brand veroorzaakt.

Te Rome is in diplomatieke kringen bericht ontvangen, dat Roemenië zich binnenkort aan de zijde der entente zal scharen. Roemenië moet nu voor negen tienden gemobiliseerd zijn en het leger moet zich uitsluitend aan de Bulgaarsche en Hongaarsche grens bevinden.

Het is te begrijpen, dat de groote verkoopen van graan aan Engeland, dat contant betaalde, in Duitschland teleurstelling hebben gewekt. Want de voedingsquaestie blijft nog steeds zeer moeilijk.

De *Vorwärts* zegt:

De phantastische voorstellingen van een reusachtigen invoer, uit het Oosten, gelooft niemand meer; Duitschland zal het hoofdzakelijk van eigen productie moeten verwachten. Ook wanneer de oorlog, zooals wij hopen, spoedig geëindigd is, zullen de prijzen van buitenlandsch koren toch nog zeer hoog blijven; ja, het zal de vraag zijn, of er de eerste weken ingevoerd kan worden.

Er bestaat dus alle reden, om de eigen productie zoo hoog mogelijk op te drijven.

Dit is tot nu toe niet geschied; onze landbouw verkeert niet in zulke gunstige positie, als men ons wil wijsmaken. Wanneer men op den laatsten oogst ziet, dan is het onmogelijk, alles op rekening van het weer te gooien; de bebouwde oppervlakte is in omvang afgenomen en tal van akkers werden onvoldoende bewerkt. Van particulier standpunt mag dit goed te praten zijn, want, hoewel men geringere kosten aan de behandeling der landerijen besteedde, was de winst door de hooge prijzen, die er gemaakt werden, buitengewoon groot. Maar het algemeen belang eischt de meest intensieve behandeling van een zoo groot mogelijk terrein.

Wel is waar, ontbraken aan vele bedrijven de noodige krachten, de bedrijfsleiders waren dikwijls in het leger, zoo dat de zaak aan onervaren handen toevertrouwd moest worden, en op tal van plaatsen was niet de geëischte arbeidskracht voorhanden.

Overal bestond tekort aan trekdieren, de paarden waren aan den arbeid onttrokken. Daar komt nog bij, dat men niet voldoende zaad en kunstmest ter beschikking had, niet omdat daar gebrek aan was, maar omdat de treinen deze niet tijdig konden aanvoeren.

Toch, gaat het blad verder, zijn er in Duitschland wel voldoende krachten aanwezig, maar deze worden niet goed aangewend.

Ook de landbouw moet beter worden georganiseerd, zegt het blad. Er is echter nog zooveel te doen.

De twee Partijen.

Uit Athene wordt aan de *N. R. Ct.* geschreven:

Een Servisch minister heeft den toestand in Griekenland een strijd tusschen regeering en volk genoemd. Die voorstelling is niet heelemaal waar. Wat sommige ultra-Wenizelisten ook mogen zeggen, er zijn nog veel Grieken, die de politiek van de regeering aanhangen, die met alle mogelijke middelen een inmenging van Griekenland in den bloedigen, Europeeschen oorlog willen voorkomen, die de neutraliteit tot-einde tot een beginsel hebben verheven, en vinden, dat zij daar het recht toe hebben.

Ik spreek daarom liever, zooals ik tot nu toe gedaan heb, van den strijd tusschen Wenizelos en zijn tegenstanders. In beide partijen zijn eerlijke, vaderlandslievende menschen, verstandig, onkreukbaar en achtenswaardig. Bij alles wat hen verdeelt, hebben zij toch veel gemeen. Zij jagen dezelfde grootsche idealen na, al zien zij de zich afwikkelende wereldgebeurtenissen slechts met andere oogen aan. Wat de eene een gevaar noemt, houdt de andere voor een voordeel, wat de een wil beletten met alle middelen, die het vaderland ten dienste staan, wil z'n tegenstander juist uitlokken. Een tragische botsing van politieke inzichten en tragisch vooral door het oogenblik, waarop ze plaats heeft, een schier wanhopige verwarring van denkbeelden, een misverstand schijnbaar zonder eind. In het woeden van den strijd wordt wel eens vergeten, dat de tegenstander ook het goede wil bereiken, maar langs een anderen weg. Harde woorden worden neergeschreven in de dagbladen, oude vrienden slingeren elkander verdachtmakingen toe.

Is 't voor Griekenland een zegen of een vloek, dat de geallieerden in Saloniki heer en meester zijn, dat zij zich gereed maken de hoofdstad van Grieksch Macedonië te verdedigen, met al hun macht? Een zegen, heeft Wenizelos gezegd, 't is onze eenige redding. Want als de Bulgaren in Saloniki komen zullen zij de eens met ons bloed veroverde stad nooit teruggeven. Maar de regeeringsgezinden zijn 't daar niet mee eens. Velen van hen verwijten Wenizelos heftig, dat hij de Ententetroepen uitgenoodigd heeft, om te landen, hoe onbillijk dit verwijt nu toch wel gebleken is. En als de Engelsche en Fransche soldaten alleen door de Grieksche provincie getrokken waren, om zich naar Servië te begeven, had alles zich nog wel geschikt. Even ware de Grieksche deur geopend, om daarna weer zorgvuldig te worden gesloten. Door het karakter van de voor de Entente bizonder welwillende neutraliteit was die ééne schending van de onzijdigheid wel goed te praten geweest bijv. met een beroep op „force majeure", de onmogelijkheid, om de Franschen en Engelschen een landing te beletten. Maar door het terugtrekken van haar troepen had de Entente van Griekenland veel meer gevergd, dan billijk was. Griekenland werd voorbeschikt, om het tooneel van den strijd te worden. Dorpen en steden zouden dan worden verwoest, Grieksche burgers misschien van alles beroofd en zelfs gedood.

De anti-Wenizelisten vinden, dat de Entente-troepen, toen hun inval in Servie mislukt was, verplicht waren zich weer in te schepen, om elders hun geluk te gaan beproeven. Nu kon men niet beletten, dat hun tegenstanders kwamen, om hen te verdrijven, al hun tegenstanders, dus niet alleen de Oostenrijkers en Duitschers, maar ook de aartsvijanden van het Griekendom, de pas twee jaar geleden door de Grieken verslagen Bulgaren. Nog andere redenen heeft Hellas — volgens de anti-Wenizelisten altijd — om tegen de Entente verbitterd te zijn. Griekenland is onzijdig, dikwijls is door de Entente verklaard, dat 't dit ook in het vervolg mag blijven, maar Griekenland is jegens de Entente in alle opzichten welwillend geweest, veel meer dan 't eigenlijk zijn mocht.

Hoe wordt die welwillendheid tot het uiterste echter beloond? De Entente gaat door met tegen den Griekschen handel bijna vijandige maatregelen te nemen. De beheerschers van de zee zetten de Grieken op zwart zaad. Alle schepen, die graan aanvoeren, worden stelselmatig in Malta aangehouden. Alleen zoo nu en dan wordt er een doorgelaten, om te verhinderen, dat de menschen hier heelemaal zullen verhongeren. Griekenland mag geen voorraad van graan hebben. Als argument wordt gebruikt, dat men den smokkelhandel van de neutralen met de centralen wil verhinderen. Maar, vragen de regeeringsgezinden zich af, hoe kunnen wij smokkelhandel met den vijand van de Entente drijven? 't Eenige land, waar wij aan grenzen is Bulgarije en dat heeft voorloopig graan genoeg. 't Is eerder bereid, om ons koren te verkoopen, dan van ons te koopen. De Entente wil Griekenland het mes op de keel houden. Ook aan steenkolen is er groot gebrek. De Grieksche schepen zullen weldra heelemaal niet meer kunnen varen en de stad Athene is des avonds uit zuinigheid al een paar weken in half duister gehuld. Moet de welwillendheid nu uitsluitend van één kant komen? Op den duur gaat dat toch niet!

't Is te begrijpen, dat er in anti-Wenizelistische kringen ook groote verontwaardiging heerscht over de gevangenneming van de Duitsche, Oostenrijksche, Turksche en Bulgaarsche consuls in Saloniki met hun vice-consuls, drogmannen en verder personeel, en van de Duitsche en Oostenrijksche consuls op Mytilene. 't Is een pijnlijke beleediging voor Griekenland, een inbreuk op de souvereine rechten van den staat, heet 't in opgewonden krantenartikelen. 't Is in strijd met alle internationale gebruiken en wetten. Er is geen recht meer in dezen in bloed gedrenkten tijd, zegt men treurig. Het recht van den sterkste is ook bij de Entente het eenig geldende geworden.

Wat de zoo sprekenden en schrijvenden echter 't droevigst stemt, is, dat de Wenizelistische medeburgers 't in al deze klachten niet met hen eens zijn. Zij betreurden natuurlijk wel de moeilijkheden, die Griekenland moet ondervinden, maar zij zeggen luid, dat die het natuurlijk gevolg zijn van die tweeslachtige houding van de tegenwoordige regeering. De neutraliteit van Griekenland is welwillend voor de Entente, maar in de eerste plaats ook voordeelig voor haar vijand. Griekenland is aan Frankrijk en Engeland dankbaarheid verschuldigd; het had zijn verbond met Servië niet moeten verloochenen, dan was dit alles niet gebeurd. 't Was in staat Servië te redden en 't had aan de Entente duizenden manschappen en onnoemelijk veel kostbaren tijd kunnen besparen.

De Wenizelisten wijzen ook met nadruk op al het onrecht, dat Griekenland van Duitsche zijde heeft moeten ondervinden en dat hun tegenstanders trachten weg te doezelen. Zij wijzen op de Grieksche schepen, die door duikbooten zijn getorpedeerd; herinneren, dat er bij den ondergang van de *Ancona* en andere schepen Grieksche burgers zijn verdronken, dat de Centralen deden, wat zij in de Geallieerden wraakten, toen ze op een Grieksche stoomboot een Engelsch militair attaché gevangen namen en dat de Duitsche vliegers bommen hebben geworpen op Saloniki. Zij verontschuldigen de gevangenneming van de consuls met de bewering dat die zich aan spionnage schuldig maakten, niet alleen tegen de Entente, maar ook tegen Griekenland; spreken verder over alles, wat het Helleensche element in Turkije aangedaan wordt. En ze eindigen met te herinneren, dat de Bulgaren Griekenland's vijanden zijn en blijven, dat Griekenland had moeten beletten, dat Bulgarije groot wordt, dat 't zich daarom hoe eerder hoe liever bij de Entente moet aansluiten, die, behalve haar eigen belangen en die van België, wel degelijk ook die van Griekenland verdedigt.

BEKENDMAKING.

De verkoop van ZILVEREN GOUDEN en JUWEELEN VOORWERPEN, beleend ter *Spaar- en Beleenbank* van den 1sten September 1914 t/m den 28sten Februari 1915 onder Nos. **7623 L**, t/m **7056 M**, zal plaats hebben op *Donderdag* den **30sten Maart** a.s., en volgende Donderdagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao, den 25en Mrt. 1916.

De Voorzitter,

3 C. S. GORSIRA.

HAVEN-NIEUWS

VAN 18 MAART — 1 APRIL.

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Dictator	E Ellngsen	17 Mrt	New York	18 Mrt	Maracaibo
Oranje Nassau	D Haasnoot	19 „	New-York	24 „	Amsterdam
Philadelphia	G W Goodman	22 „	La Guayra	22 „	New York
Merida	A Johanson	22 „	Maracaibo	23 „	Maracaibo
Dictator	E Ellngsen	28 „	Maracaibo	28 „	New York
Zulia	S S Morris	25 „	New-York	25 „	Maracaibo
Prins d Nederl	N S Hartog	25 „	Amsterdam	26 „	New York
Zulia	S S Morris	30 „	Maracaibo	30 „	New York
Merida	A Johanson	27 „	Maracaibo	27 „	La Guayra
Merida	A Johanson	29 „	La Guayra	30 „	Maracaibo
Caracas	H Hichborn	30 „	New York	30 „	La Guayra
Albanian	Williams	19 Mrt.	Liverbool	19 Mrt	Pto Colombia
Manzanares	Larazabal	21 „	Maracaibo	22 „	Maracaibo
Hermod	Hansen	22 „	Norfolk	?	Cuba

Schoeners	Aankomst	van	Schoeners	Vertrek	naar
Nereida H	19 Mrt	PtColumbia	*Maria H*	18 Mrt	Maracaibo
Maria Leoncita	19 „	Aruba	*Meteor H*	18 „	Maracaibo
Rosa Maria H	20 „	Aruba	*Silfide H*	19 „	Maracaibo
Abeona H	22 „	Maracaibo	*Rosa Maria H*	21 „	Aruba
Reina H	22 „	Baranquilla	*Maria Leoncita*	21 „	Aruba
Juan Luis H	23 „	Aruba	*Arminta*	22 „	Rio Hacha
Frida	23 „	Maracaibo	*Ana Luisa*	25 „	Rio Hacha
Gloria V	23 „	Maracaibo	*Camina H*	22 „	Maracaibo
Julieta H	23 „	Bonaire	*Rosa Maria An*	22 „	S J de Pt Rico
Amadeo V	24 „	Maracaibo	*CarmenFlorita*	23 „	Maracaibo
Estelle H	24 „	Isl Barlov	*Clicia V*	23 „	Maracaibo
			Gacela H	24 „	Maracaibo
			Juan Luis H	24 „	Aruba